

Bohoslužba – 25. august 2024

Viera aj neviara

Piesne: 33,1 33,2-4 450 389

Suma ev.: *Šimon, Šimon, hľa, satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu. Ale ja som za teba prosil, aby tvoja viera neochabla. A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov.“ On mu však povedal: „Pane, som hotový ísť s tebou aj do väzenia, aj na smrť.“ Ale Ježiš mu povedal: „Hovorím ti, Peter, dnes kohút nezaspieva, kým tri razy nezaprieš, že ma poznáš.“ (Lk 22,31-34)*

Mt 16,13-23 – Petrovo vyznanie. Predpoveď smrti a vzkriesenia

¹³ Keď Ježiš prišiel do končín Cézarey Filipovej, opýtal sa svojich učeníkov: „Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?“ ¹⁴ Odpovedali: „Jedni za Jána Krstiteľa, druhí za Eliáša, iní za Jeremiáša alebo za jedného z prorokov.“ ¹⁵ Opýtal sa ich: „A vy ma za koho pokladáte?“ ¹⁶ Šimon Peter odpovedal: „Ty si Kristus, Syn živého Boha.“ ¹⁷ Ježiš mu odpovedal: „Blahoslavený si, Šimon, syn Jonáša, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je v nebesiach.“ ¹⁸ A ja ti hovorím: Ty si Peter a na tej skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu. ¹⁹ Dám ti kľúče od nebeského kráľovstva; čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi.“ ²⁰ Vtedy učeníkom prikázal, aby nikomu nehovorili, že on je Kristus.

²¹ Odvtedy začal Ježiš vysvetľovať svojim učeníkom, že musí ísť do Jeruzalema a mnoho trpieť od starších, veľkňazov a zákonníkov, bude zabitý a na tretí deň vzkriesený. ²² Peter ho vzal bokom a začal mu dohovárať: „Nech ti je Boh milostivý, Pane! To sa ti nesmie stať!“ ²³ Ale on sa obrátil a povedal Petrovi: „Choď za mňa, satan! Si mi na pohoršenie, lebo nemyslíš na Božie veci, ale na ľudské.“

Modlime sa:

Nebeský Otče, ďakujeme, že náš život je v Tvojich rukách. Spravuješ naše veci a predstavuješ sa nám ako starostlivý rodič, ktorý vie, čo jeho dieťa potrebuje. Ďakujeme, že dôležitou časťou tejto starostlivosti je aj to, že sa s nami dávaš do reči. Oslovuješ nás aj udalosťami, ktoré sa nám alebo okolo nás stávajú, ale hlavne svojím slovom.

Prosíme, aj teraz nám udeľ túto milosť. Pomôž, aby Tvoje slovo nás viedlo nielen k osobnému názoru, ale aj k vzťahu s Tebou. Daj nám poznať význam vyznania viery. Dopraj nám patriť k Tebe celým srdcom, celou dušou, silou, myslou. Nech lipneme tak na Tebe, že naša viera sa posilní, zocelí a vytrvá aj v kritických momentoch.

Ďakujeme, že Ťa môžeme o to prosiť pre Tvojho Syna a nášho Pána, Ježiša Krista. *Amen*

„Verím, pomôž mojej neviere!“ (Mk 9,24)

Milí Bratia a milé Sestry!

Je to zvláštne volanie, zvláštna modlitba. Prečo? Pretože je v tom **protiklad**, kde jedno tvrdenie vylučuje to druhé. Všetchno bud' verím alebo neverím. A predsa, v tomto kontexte to nie je taký vylučujúci protiklad, ale **napnutie**, ktoré vyplýva z tohto vnútorného zápasu človeka. On verí, chce veriť, ale vie, že sám na to nestačí, pretože je mu bytostne prirodzená nevier. Isteže aj z vlastnej skúsenosti dobre poznáme tento vnútorný zápas.

Toto vyznanie a zároveň svoju prosbu vyslovil otec, ktorý priniesol k Pánovi Ježišovi svojho syna posadnutého duchom nemoty. Nakoľko Pán bol na hore s niektorými učeníkmi, otec čakal, že tí ostatní z neho vyženú toho zlého ducha, ale nevládali. Zúfalý otec sa obrátil na už prichádzajúceho Ježiša s prosbou: „Ak môžeš niečo urobiť, zľutuj sa nad nami a pomôž nám!“ Ježiš mu odpovedal: „Ak môžeš?! Pre toho, kto verí, je všetko možné.“ Chlapcov otec hneď zvolal: „Verím, pomôž mojej neviere!“ A následne Pán chlapca uzdravil.

Bratia a Sestry, tento príbeh sa mi tlačil do myšlienok, ako ilustrácia toho, o čom sme dnes počuli. Sú to dva veľmi významné príbehy z evanjelia, ktoré majú spoločného hlavného aktéra pri Ježišovi, ibaže s opačným znamením. Ten istý učeník je **veriaci aj neveriaci** – aspoň podľa jeho reči a správania sa.

Pán Ježiš je u Cézarey Filipovej a opýta sa svojich učeníkov: „**Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?**“ Odpovedali: „Jedni za Jána Krstiteľa, druhí za Eliáša, iní za Jeremiáša alebo za jedného z prorokov.“ Názory na Jeho osobu boli teda rôzne, spoločné však bolo v nich, že Ho ľudia považovali za Bohom povereného a poslaného človeka s prorockým duchom.

Keď sa však Pán svojich učeníkov ďalej opýtal: „**A vy ma za koho pokladáte?**“ – už tým naznačil, že každý má mať svoj osobný názor na Neho; lepšie povedané: má mať osobný vzťah, kedy má jasno v tom, **kto Ježiš pre neho je**, čo pre neho znamená. Na túto otázku odpovedal pohotovo Šimon Peter týmto vyznaním: „**Ty si Kristus, Syn živého Boha.**“

Milí Bratia a milé Sestry! My asi ťažko vieme vnímať **jedinečnosť** tejto odpovede. Naším ušiam nie je v nej nič také mimoriadne. **Ježiš Kristus** – je pre nás skôr slovné spojenie, v ktorom slovo *Kristus* máme akoby za priezvisko. Avšak *Kristus* je **mesiášsky titul**, znamená **Pomazaný**, teda **Bohom vyvolený a určený** na mimoriadnu úlohu reprezentovať Ho. O niekom povedať, že je Kristus čiže **Mesiáš**, mohlo vtedy byť **nebezpečné, až rúhanie**. Preto sa toto označenie Pána

Ježiša považuje tu za tak významné. Totiž musela byť za ním viera, vnútorné presvedčenie a tiež odvaha, ktorá z tejto viery vyplýva.

Niekoľkokrát sa stretneme v evanjeliách, aj pred touto kapitolou aj po nej, s podobným vyznaním viery, keď napr. niekto volá: „*Ježiš, Syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!*“ Považovať Ježiša za Syna Dávida bolo podobne smelé vyznanie, bol to tiež mesiášsky titul. Toto Petrovo vyznanie však tu je ešte silnejšie, pretože jasne vysloví: ***Ty si Kristus, Syn živého Boha*** – čiže Ježiš ako Syn Boží, je **Boh**.

Ježišova odpoveď toto vyznanie **prijíma**. Je tu aj niečo **viacej**. Hovorí Petrovi, že je **blahoslavený!** Totiž preto, že mu to **zjavil Jeho Otec**, ktorý je v nebesiach. Čiže v srdci Šimona Petra svedčil o svojom Synovi nebeský Otec – teda nie je to **viera založená** na základoch ľudskej mysle, ale **na Božom zjavení**. Hľa, aj tu vidíme, že **viera je dar Boží**.

Táto viera je ako skala, pevný základ. Na tejto viere postaví Pán Ježiš svoju cirkev. Je to **klúč** do nebeského kráľovstva. Dovoľte mi tu citovať, čo som nedávno niekde čítala: „*Nábožný človek by si chcel nebo zaslúžiť. Keď sa však aj najspravodlivejší človek postaví do svetla svätého Boha, zmiznú jeho prednosti. Musíme vyznať s Jóbom: „ajhľa, som primalý... preto odvolávam sa a kajám sa v prachu a popole (Jób 42,6). Okrem toho Boh nebo nepredáva – On ho dáva z milosti. To, že Boh raz otvorí nebo hriešnym ľuďom, je možné len na základe smrti Pána Ježiša na kríži. Tam bola zaplatená cena. Tam zomrel Spasiteľ za to, čo nám zatvorilo cestu k nebu – naše hriechy a prestúpenia, naše zlé hriešne srdce“*. Teda **pred vierou**, ktorá spásne dielo prijíma, **sa otvára nebeské kráľovstvo**.

Pán Ježiš teda potvrdí, že postaviť život a spasenie na tú skalú, že On je Syn Boží, Mesiáš je to najistejšie. Ale keďže „*Vtedy učeníkom prikázal, aby nikomu nehovorili, že on je Kristus*“ – tým dal najavo, že ešte **nedozrel čas** na zverejnenie tejto skutočnosti. Ako aj vieme, že práve pod touto zámienkou Ho ukrižovali – totiž považovať sa za Syna Božieho sa bralo za rúhanie. Až kým stotník stojací pod krížom pri Jeho smrti nepovedal: „*Toto bol skutočne Syn Boží*“.

Bratia a Sestry, práve v pokračovaní nášho príbehu pochopíme, že Ježišovo utrpenie a smrť na kríži je nepredstaviteľné a neprijateľné **aj** pre Jeho učeníkov. „*Odvtedy začal Ježiš vysvetľovať svojim učeníkom, že musí ísť do Jeruzalema a mnoho trpieť od starších, veľkňazov a zákonníkov, bude zabitý a na tretí deň vzkriesený.*“ Učeníci Ho síce počuli, ale nepochopili; znelo to tak cudzo, ani nevedeli, o čom hovorí. A čo sa týka toho, že na tretí deň bude vzkriesený – tak to im už celkom ušlo.

Zrazu však **kde je teraz** Petrova viera? Ako jednoznačne pred chvíľou vyznal, že On je Mesiáš! Hľa, veď **nie Peter je tou skalou**, na ktorej Pán postaví svoju Cirkev, ale Ježiš, v Koho verí. Peter počuje Pánove slová o Jeho nastávajúcej smrti a zrazu sa jeho viera kymáca: „*to sa nemôže stať!*“ Až natoľko, že *Peter ho vzal bokom a začal mu dohovárať: „Nech ti je Boh milostivý, Pane! To sa ti nesmie stať!“*

Karhá Ježiša, učeník Majstra! Je to ten istý Peter, ktorý pred chvíľou mal to veľké vyznanie. Predsa aký iný je jeho prejav! **Namiesto viery** je tu nevier, odpor, odmietnutie. **Namiesto pokory** sa tu prejaví vodcovská rozhodnosť. To veru nie sú slová viery, ale **ľudské slová**. Sú to iba Petrove emócie, „*telo a krv*“. **Tam je** Šimon Peter pod riadením Ducha, **tu je** ten istý učeník pod vplyvom vlastnej ľudskej duše. A to nikdy nevedie k dobrému.

Ale on sa obrátil a povedal Petrovi: „Chod' za mňa, satan! Si mi na pohoršenie, lebo nemyslíš na Božie veci, ale na ľudské.“ **Tam** – blahoslavený, **tu** – satan. Teda presnejšie povedané, **nie Peter je satan**, ale znie z jeho úst satanov úmysel: však je to **satanovo zmýšľanie**, lebo satanov cieľ je zabrániť dielu spásy.

Milí Bratia a milé Sestry, tým sme dospeli k poznaniu, že tento protiklad – **viera a nevier** – je vlastne prítomný bežne i v nás. Ten istý človek povie *verím*, ako aj toto: *pomôž mojej neviere*. Tieto dve reakcie navzájom **sa nevyučujú**, ony hovoria o niečom inom. Totiž, že ani **veriť sami od seba nedokážeme**. Je v nás táto **dvojakosť**, ktorú sami premôcť nie sme schopní.

„Verím – pomôž mojej neviere!“ Prvé, čo si musíme uvedomiť, hľa, **ako veľmi** nestačíme z vlastných síl na nič, **ako veľmi** potrebujeme Jeho riadenie... **vieru dostávame do daru**, nie je to náš produkt ani dedičstvo od našich predkov. **Oproti tomu nevier**, pochybovanie, odpor – to je nám vlastné, to v nás bojuje a chce sa dostať k slovu... A sami sme bezmocní proti nej. Zostáva práve volanie, akým sa chopil Ježišovho zaslúbenia otec toho posadnutého chlapca: *„Verím, pomôž mojej neviere“*.

Bratia a Sestry, vedzme, že tak je to pre nás **dobré**. Táto odkázanosť nás vie držať v pokore a v naviazaní na Pána. Tým nás vie aj podržať vo viere, aby sme zostali v pôvodcovi našej viery. Nech teda nikoho neodradí a nesklame, že prežíva vo svojom vnútri zápas tejto dvojitosti! Je to tak v poriadku, je to pre naše dobro, v prospech našej viery a nášho vzťahu s Pánom Ježišom. Vieme si ju zachovať práve týmto **stálym zápasom**. Vie nás ochrániť pred nadutosťou, že by sme si mysleli o sebe viacej, než kto sme a akí sme. Drží nás v pokore a odkázanosti na Pána, ktorý pohotovo stojí pri nás, aby nás podržal.

Nech nás nemrzí a nehanbime sa za to, keď sme **v situácii „verím, pomôž mojej neviere“**, ale ďakujme, že **toto môžeme povedať Pánovi Ježišovi**. Inému by sme to hovorili zbytočne. Preto *„Upierajme zrak na Ježiša, pôvodcu a završovateľa našej viery. Miesto radosti, ktorá sa mu ponúkala, pretrpel muky na kríži, pohrdol potupou a teraz sedí po pravici Božieho trónu. Myslite na toho, ktorý zniesol od hriešnikov voči sebe také protirečenie, aby ste neochabovali a neklesali na duchu.“* (Hebr 12,2-3) **Ámen**

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste! Poznávame sa v tomto Petrovom zápase o vieru. Aj my často prežívame tento protiklad: verím, ale zápasím s nevierou. Ďakujeme, že

v tomto zápase nie sme sami, veď naša sila by nestačila. Dobré je, že sa Ti môžeme zdôveriť a vlastne poprosiť Ťa o to, aby si sa k nám postavil a zabránil nášmu fiasku. Ďakujeme, že aj týmto spôsobom nám dávaš uvedomovať si vlastnú krehkosť a nutnosť zostať v kontakte s Tebou.

Prosíme preto, aby si nám dal vzrast vo viere, prehĺbenie v poznaní Tvojej lásky a milosti. Pomôž nám žiť a veriť tak, aby si sa k nám mohol vždy priznať. Zachovaj nás v dôvere a nádeji, ktorá by poukazovala na Tvoju moc a bola tak svedectvom o Tebe.

Do Tvojej ochrany a pomoci porúčame pochybujúcich, zápasiacich o vieru, sklamaných, zúfalých a beznádejných ľudí. Hlavne, ak sa sklamali v tých, ktorí im mali o Tebe svedčiť. Zmiluj sa nad nemocnými, trpiacimi, opustenými ako aj zabudnutými ľuďmi. Veď u Teba je každý tak isto vzácny, svojou obeťou na Golgote si to dokázal. Nech Tvoje evanjelium pôsobí v ľudských srdciach i v dnešnom svete mocne a otvára nebo pred tými, ktorí Ti uveria. Prosíme, vypočuj nás.

Amen